

SZEKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ</p> <p>Dr. GAAL ENDRE.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda József-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők Hirdetési díjak előre fizetendők.</p>
---	--	--	--

A legközelebbi jövő problémája.

Irtá: Gróf Khuen-Héderváry Károly.

1903. év január 16-ikán lobbant lángra Széll Kálmán miniszterelnök alatt a nagy obstrukció és valóságos tűzvész módjára harapódzott el ijesztő gyorsasággal és csakhamar átesapott a parlamentből a közvéleménybe. Azóta hét és egynegyed esztendő telt el, sok sanyarúsággal, vesződséggel és a politikai élet folytonos rázkódásával. Időközben egyszer-egyszer azt hittük és reméltük, hogy az obstrukciónak pusztító réme elvonul politikai egünkről. De ezek a remények nem valósultak meg. Volt egy-egy időköz gróf Tisza István miniszterelnöksége alatt, a midőn azt hittük, hogy az obstrukció kitombol a magát és elhallgat. De az ijesztő rém csakhamar felütötte ismét a fejét és újból pusztított és rombolt. Jött a koalíciós kormány és az ország többsége azt hitte, hogy immár nem lesz többé obstrukció és a kormány első két éve alatt valósággal egy jobb jövő derengő hajnalpírja mutatkozott politikai életünk egén. Fájdalom, ismét csalódtunk. A parlament nyugodt volt mindaddig, míg az emberek azt hitték, hogy a negyvennyolcas többség az országot a függetlenségi párt politikája felé tereli. Ez a hit nyíltan téves volt, mert hiszen a később nyilvánosságra került paktumból tisztára kiderült, hogy az átmeneti időtartamra alakult koalíciós kormány a koronától kifejezetten és kizárólag arra kapott megbízást, hogy az ország ügyeit 67-es alapon vezesse.

A koalíció vezérei a nemzetnek e téves hitét nem oszlatták meg, hanem türelemmel várták, míg az események kéréselhetetlen folyamán ábrándította ki az országot a tévesen táplált és kissé mesterkéltem is dédelgett téves hitéből. Ez történt a bank kérdésben, itt vették

észre csak, hogy a függetlenségi párt programja egy megtörhetetlen zátonyra jutott és ismét előbukant az obstrukció réme és halálos csapást mért a parlament munkaképességére.

Mi ennek a következménye? Az, hogy a függetlenségi párt sem maga nem tud kormányozni, ha többségen van, mert programja gyakorlatilag ki nem vehető, sem másokat nem enged kormányozni, ha kisebbségen van, mert a parlamentaris kormányzást lehetetlenné teszi az obstrukcióval. A parlamentarizmus szervezete nyilvánvalón nagy és súlyos betegségben szenved és most a magyar nemzetre az a nagy és valóban magasfokú feladat néz, hogy ezt a betegséget gyógyítsa.

A parlamentarizmus osz erőforrása a nemzet. Ehhez az erőforráshoz kell folyamodnunk a létező betegség gyógyítása végett. A parlamentai tényezők között megbomlott az egyensúly, a többség akarata nem érvényesült, a kisebbség meg nem gyakorolta az ellenőrzést, mert ha egyszer a parlament nem működhetik, akkor összeomlik minden, a többség is, a kisebbség is. A nemzetre tehát a legközelebbi választás alatt az a feladat hárul, hogy adja vissza a 67-es alapnak, mint ezidőben egyedül poszibilis gyakorlati politikának, az elvesztett többséget és terelje vissza a függetlenségi pártot a régi medrébe, vagyis arra a magas színvonalra, a hol régebben Irányi, Helfy és Simonyi Ernő állottak. Erről a magaslatról hirdessék tovább is a nemzet ideális politikáját, ott villogtassák tovább is a nemzeti függetlenség eszményképeit. De ne szálljanak alá a mindennapi politika küzdő porondjára, mert itten a gyakorlati életért foly a küzdelem, a gyakorlati élet problémáinak pedig épp úgy meg van a maguk

létjogosultsága, mint meg van a nemzeti ideálnak.

A magyar nemzet számára nem tudok szebb missziót annál, hogy hirdesse minden istenadta napon azt a két alapvető igazságot: többséget a 67-es alapnak és idealizmust a kisebbségnek. Ez legyen a csatajelszó a választási küzdelemben és adja az ég, hogy ez a csatajelszó kellő viszhangra találjon a nemzeti lelkében és a választók szavazatában.

Programmok.

(Ü L.) Ha végig olvassuk a képviselő jelöltek programjait, messze kimagaslik az ellenzékiekénél a munkapárti jelölteké. Ez utóbbiak meggyőzően érvelnek, minden szavukból kéri a meg nem cáfolható igazságot. Míg ezzel szemben az ellenzéki jelöltek, a most már sivar frázisos kijelentésekkel traktálják a választókat.

És ezen nem is lehet csodálkozni!... Mert hátuk megett négy éves kormányzati mult áll, amely nem nagyon kecsesítő az ok ujabb kijelentéseikre. A koalíciónak egész kormányzati tevékenysége olyan intézmények sorozatos becikkelyezéséből áll, melyek a nemzet gazdaságilag érzékenyen megkárosították, közjogi függetlenségét pedig elhomályosították. Ehhez járult az olyan elvi kérdések felvetése, melyek már-már a koronával való konfliktus megújulására vezettek. A nemzeti ígéretek pedig egy jotta sem valósult meg, azt végleg elhantolta a koalíció többségét tevő függetlenségi párt.

Ily mult után ugyan miként vághatnak pózba magukat a független és más ellenzéki párti jelöltek? Szorultságukban beszélnek önálló vámterületről, holott ez most nem aktuális, mert 1917-ig fennáll a közös vámterület s így az új ötévi országgyűlési ciklusban ezen kérdés elő sem fordulhat. És ne is emlegessék a függetlenségiéket annyit a közös vámte-

rület hátrányait, mert maguk alatt vágják le a fát, ok csinálták a legrosszabb kiegyezést 1867 óta. Beszélnek az önálló bankról, holott azt maga Kossuth bizonyítja be a párt értekezleten miniszter korában: hogy azt megvalósítani hosszabb időn át nem lehetséges és mint mondja nem is kívánatos. Justhék sem kötik most már terminushoz magukat. És különös fényt vet ezen férfiakon, hogy míg szóval hirdetik az önálló bankot, addig nagyban tárgyaltak Lukácsesal kormány alakítás céljából, holott Lukács a közös bank hive, és Tisza legutóbbi beszédéből tudjuk, amit Sopronban mondott, hogy a Justh-párt tárgyal a jeleni kormány fejével, is s a szakítás csak akkor állott be, mikor végleges kosarat kaptak. A parlament föl nem oszlatták szerették volna elérni, hogy így valami áton nyeregbe üthessenek.

Beszélnék az általános választói jogról, de azt már nem szellőztetik, hogy négy évi kormányzatuk alatt hallani sem akartak e kérdéssel. A katonai kérdéseket csodálatosan agyonhallgatják, mivel ezt ok teljesen elejték avagy diplomatikus nyelven szólva, miként ezt ok teszik: „kikapcsolták” programjukból egyelőre. Szóval hátuk mögött szomorú mult áll, kénytelenek üres frázisos nyilatkozatokra szorítkozni és általánosságban dörögnei a nemzet felé: a régi rendszer megint föltámadt! Fantasztikus jóslatokba bocsátkozva, hogy mily veszélyeket rejt ez a méhében.

Oknélküli rémitgetések!... A választók zömét véttúra vezetni nem lehet többé. Ezért van annyi nemzeti munkapárti jelölt, tartalmas program beszédeikkel biztosítják megválasztásukat. A lelkekben önként előállott az elsöpört és félreállott régi rendszer rehabilitációja, melylyel együttjárt az az igyekezet, hogy ennek a régi rendszernek nemzet és király köcsönös megértésén és összhangzásán alapuló méltánya visszaállíttassék.

Eszébe jutott az országnak, a királyi bizalomnak és a kormányzati tapasztalatnak a tekintélyes tőkéje, melyet a passzivitásba

A „SZEKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Laczi hadnagy.

Nagyon nehéz, nagyon fájt lenne neki a válás, éri ő előre. De hogy is lehetne másképpen! Fel esztendő alatt összefort, egygő lett két lélek elszakítása sem történhetik nyom, seb nélkül. Hat hónap a mindennapi megszokott életben csak egy ingalengés, egy hamar elszálló, rideg, szeretetlen napjaival. Hat hónap az érzelmek óceánjában, a dus, fekete vára omló fűrtök kéjes birodalmában, a mélyen fekvő, vakító csillagok világában egy örökkévalóság!

A köpeczi Baának erdővel körülvevett szép rezidenciájára decemberi nehéz, fagyos éj bórult. A hold sugarai megtörtek a vastag, folyótó ködön és a kupolás kastély körvonalai még harminc lépésről is csaknem elmosódva voltak láthatók.

A címeres kovácsolt vaskapu előtt hódombbá vált virágrondókból kísértetiesen dugták ki fejeiket a télire szalma köpenybe bújtatott La France és Marechal-Niel rózsatők. Siri némaság. Az ünneplés csendet csak elcívve zavartja meg az egymásba tekerődött bukákagnak északi szél okozta rémes zörgése.

A kastély egyik emeleti szobájából kétes, rezgő fény küldi sugarait a misztikus éjbe. A leeresztett könnyű vászon ablakfüggönyön két alak árnyképe sötétlik. Heves gesztusaik, ideoda való mozgásuk sejteni engedik, hogy beszélgetésük tárgya nem lehet hétköznapi história.

Az öreg Baán és Laczi fia állanak egymással szemközt, míg távolabb, a kandalló előtt a legnagyobb eleganciával nyújtózik végig a felmelegedett padlón egy remek foxterrier kutya, Laczi hadnagy Hektorja.

— Lemondasz, le kell mondanod! — szól, az öreg.

— Igen... lemondok... de... De?... De nem ő róla — a rangomról, hisz...

Egy hatalmas lábdobbanással szakította félbe az öreg fia mondókáját, merően nézett nagy — most lesütött — szeméibe, majd katonásan — nyuzalmozott órnagyhoz méltóan — sarkon fordult s becsapva maga után az ajtót, makacs hadnagy fiától dühösen távozott...

Laczi magára maradt. Egyideig mozdulatlanul bámult a kandalló kékes lángjába, majd az antik kandellaberek felé tartott, az alvófényben levő gyertyák bántólag percegni kezdtek. Elotlotta. Éjsötétség, néma, jóleső csendesség lett a szobában, mely Laczi háborgó lelkére csilapítólag hatott...

Nehézkesen, lomha léptekkel jár fel s alá, közben-közben megáll, fejét tenyerébe hajtja és mély sóhajokat küld a távolba... A távolta, Margitához a tökéletes szépséghez, ehhez a kis, egygyűségig jámbor fekete szépséghez, a ki mióta megismerkedett Baán Laczival, elvesztette szabad akaratát, rabja, médiujja lett a daliás huszárnak s a kackiás hadnagy egy szempillantásával, egy kézmozdulattal bármit szügerálhatott a hamis, könnyűvérű asszonykának. Mert asszony volt ám az aranyos Margitka, mégpedig kerek 6 hónapos menyecske.

Mikor férjének örök hűséget esküdött, körülbelül az időben fogadott Baán Laczinak is örök barátságot. Lakodalmán kedvelte meg a kis szertelen lélek a garnizon legsajdígabb tisztjét, a ki olyan vőfény volt, hogy hét vármegyére elterjedt a híre táncának, udvarlásának.

Dalmady Pesi, egy jársági pénzügyigazgatósnak nem éppen fiatal ellenőre mondhatta magáénak ezt a valóban kedves, szellemes uriaszonyt, ki a helyőrség báljain, a főbb tiszték zsurjain, a jársági helyi aranyifjúság majálisain olyan udvart vonzott, maga köré, hogy férjében felébredt a feltékenység. Kezdte nejét kivonni a társaságból, látogatásait megritkították s a farsangvégi estéket már egyhangu unalmaságba, egy csésze tea mellett otthon töltötték.

Dalmady lelke egész hevével szerette Margitját s talán határtalan szeretete okozta, hogy őt még mások gondolatától is féltette és nem is álmodta, hogy éppen eme feltékenység legyen az a démon, mely nejét elidegeníti s szívét mások felé hajtja, éltük csendjét megzavarja s mély boldogságukat romba dönti. A feltékenység — mely mindég s mindenütt rémeket alkot — türhetlenné tette neje helyzetét és egy szép nyár-középi délután, mikor ebéd alatt nem a megszokott, hanem sokkal erősebb természetű feltékenységi jelenet játszódott le köztük, kísértelt a jákóhalmi várnál, hogy ott a lovaglásból hazatérő Baán hadnaggal találkozzék. Neki akarta elpanaszolni buját-baját, mert a szép asszony tudta jól, hogy vigasztaló enyhítő, szerelmes szavakra csak nála talál. Öszinte igaz védője csak Laczi.

Lassu léptekkel haladt a szürke, széles országutat szegélyező akác és szederfák gyér árnyában és elgondolkozott, hogy milyen más élete lett volna neki, ha férje helyett egy oly férfinak mondta volna ki azt a bizonyos ígent, mint például Daán Laczi. Hisz Dalmady még az árnyéka sem Laczi hadnagnak.

A nap közel állott ahhoz, hogy letűnjék és bíbor szőnyegét már kezdte kiteríteni a szikes jász síkság fölött. Remek alkony szált le, bár a délelőtti nagy hőség után inkább esőt lehetett volna várni.

Dalmady megzaporázta lépteit, mert napernyője szélén fityegő csipke-bodron keresztül óriási porverődést pillantott meg. — Csakugyan gyönyörű galoppan Giga közeledett. Nyomában nyargalt Feri legény is, ki üzni látszott gazdája remek arabs paripáját. A monoton dobogás mindinkább erősödött s egy-két szempillantás mulva már a köpeczi Baának hagyományos eleganciáját mindenképpen visszatükröző, elragadó ugrással a vakító szemű asszonyka előtt állott a verejtékes, porlepte hadnagy.

— Csokolom kezeit, nagyságos asszonyom!

— Hozta Isten! Maga elé jöttem, direkt maga elé!

— Sajátságos, mondhatnám talánszerű.

— Pedig úgy van! Vártam magát Lacim. E szaknál Dalmadynek tekintetéből valami csábos imponáló s mégis bizonyos mértékben részvétet keltő kifejezés sugárzott.

— Küldje haza lovát s jöjjön velem egy sétára — szól ismét a szellősruhájú asszonyka. Baán megveregette Gigát, néhány darab

vonult politikusok négy évtizedes lassu, de megoldás és visszaemlékezés nélkül fejlődött nemzeti munkájuk során gyűjtöttek, amelyet a koalíció pótolni nem tudott. És ekkor állt elő egyrészt ezekre a passzív politikusokra nézve az a hazafias kötelesség, hogy ismét aktivitásba lépve, ezt a tőkét a nemzetnek fölajánlják, — másrészt pedig minden hazafiason, de önzetlenül gondolkodó magyar emberre nézve az a feladat, hogy az új párt zászlóira alá sorakozzék. És mint látszik ez be is következett.

Ily áramlattal szemben szél-malom harc az ellenzékieskedés. A választók zöme nagy meggyugvással hallgatja a nemzeti munkapárti képviselőjelölt programját és általánossá lett az országban a jelszó: a munkára hívó program a nemzet érdeke.

Választási mozgalmak Ezen a héten úgy látszik kialakult a választókerületek képe és hangulata. — A mint biztos forrásból tudjuk, a gyergyói kerületben Sümegi Vilmos Justh-párti képviselőjelöltel szemben Kazi József földmívelésügyi államtitkárt lépteti fel a központ. Bár Kazi Józsefet más kerületekben is jelölték, Kazi József megválasztása esetén a gyergyószentmiklósi mandátumot fogja megtartani. Az ezzel ellenkezőt hirdető tendenciózan nem mondanak igazat. A mint a jelekből előre látható, bár Kazi József a szélesség iránti szeretetéről régóta ismeretes, a népszerű Sümegivel szemben nehéz küzdelem lesz.

A felcsiki kerületben az eddig említett dr. Györfly Gyula, Becze Antal, Huszár Kálmán jelöltekkel szemben dr. Surányi Miklós, neves és gazdag budapesti orvost, Surányi Józsefnek a „Pesti Napló” szerkesztőjének testvérét léptette fel a központ.

A csikszeredai kerületbe, a hol a választási mozgalmak már a legelőhaladottabb stádiumban vannak, Hajnó Ignác volt képviselő Justh-pártival szemben Kállay Ubul volt főispán Kossuth-párti a jelölt. Ebben a kerületben a kormány jelöltet ez ideig nem állított, s valószínűleg nem is fog állítani.

A csikszentmártoni kerületben dr. Nagy Györgynek erős ellenfele akad Ince Domokos csikszentgyörgyi plebános személyében, a ki pártot kívüli programmal lépik fel. Ince Domokos az alsókerületi nép előtt közszereplésben is tiszteltetben áll, jellemes, erős ember, a ki bizonyára megfogja találni annak a módját, hogy a Nagy György-féle terrorizálás elveszítse erejét.

Erődy főispán beiktatása. Marostorda vármegye 14-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek második pontja az új főispán beiktatása volt. Az állandó választ-

mányelőzőnap ülésén kimondotta szótöbbséggel, hogy a közgyűlésnek oly indítványt tesz, hogy ne vegye be a főispán esküjét, a tagjai ne jelenjenek meg a beiktatáson, ellenben az alispánnak ne tiltsák meg az eskü elfogadását. A mai rendkívüli közgyűlést óriási izgalom előzte meg. Mind a két párthoz tartozó bizottsági tagok nagyszámmal vonultak fel. — Köllő Ignác alispán az ülést megnyitván, a második pontnál előterjesztette az állandó választmány javaslatát. Ezzel szemben Kemény Kálmán br azon határozati javaslat elfogadását kérte, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy Erődy Sándor volt vármegyei főjegyzőnek a főispáni állásra történt kinevezését örömmel veszi tudomásul, őt főispáni székében az e célra egybehívott rendkívüli közgyűlésen ünnepiesen beiktatja. Ezek után Dész Zoltán volt államtitkár, a vármegyei ellenzék vezére szólalt fel, hosszasan ismertette Erődynek a nemzeti ellentállás idején tanúsított hazafiatlan viselkedését és erős szavakkal ítélte azt el. Beszéde végén az állandó választmány javaslatával szemben indítványt tett. A vita vége az, hogy izgalmas szavazás után 1 azaz egy szótöbbséggel kimondták, hogy Erődy főispánt április hó 26-án tartandó rendkívüli közgyűlésen beiktatják s tőle az esküt kivesszük.

Justh Csikszeredában.

Az előre jelzett program szerint folyt le Justh Gyulának, az ellenzék vezérének Csikszeredai agitációs útja. Huszadikán érkezett Gyergyószentmiklósról dr. Zakariás János és dr. Nagy György képviselők kíséretében. Csikszeredai párhívei a délután fél 3 óra körül vonatonál fogadták. A barompiactéren tarack lövések, s a zászlók alatt kivonult párhíveinek nagy száma jelezte az ünnepelést, a melyben őt részesítik. Az állomáson a város polgármestere fogadta rövid szavakban, s a menet a városház előtti terepen gyűlt össze, hogy ott őt meghallgassa.

Hajnó Ignác volt képviselő beszélt elsőnek, a ki beszámolt a mult cikluson kifejtett munkásságáról, s a szőnyegen levő választásokkal kapcsolatban rá szort rágalmak elől tisztázta magát.

Just Gyula beszélt utána, a ki igazolta a választó közönség előtt, hogy Hajnó Ignác képviselőjük a 48-as zászlóra méltatlanná nem vált, s mint képviselő minden tekintetben úgy viselte magát, mint egy népképviselőhöz illő volt. Majd rá tért beszédjének arra részére, a melyben partjának álláspontját indokolta. Elsősorban a függetlenségi párt kettészakadásáról beszélt hosszasan, melynek okát Kossuthban igyekszik feltalálni, azután az önálló bank felállításának szükségességét, az 1910.

cukorral kedveskedett neki s megparancsolta legényének a gyors hazamenetelt.

Az estszürkület mind lejjebb-lejjebb szált és lassankint elborítja a távoli erdőt, mezőt s a kanyargó, görögnyős országutat. Fontos komoly beszédbe merülve halad a nyáresti fülledtségben az ifjú asszony, míg jobbján — minden megjegyzés nélkül — különös átforgalmódó arccal hallgatja a mélyen átértett panaszhangokat Laczi hadnagy.

Elmondtam mindent s ezekből láthatja, hogy helyzetem férjem oldalán tarthatatlan. Így fejezte be beszédét a kedves vonzó asszonyka, majd megállt, megfogta kisérőjének ezüstös bluzgombját s hosszán, szerelmesen nézett a mélyen fekvő szemekbe. — Piros pozsgás arcán mintha tükröződnék egy vonás a hetfajdalmas Szüzanya arcáról...

Baán szóltan maradt. Merően nézett a földre s lovagló ostarával unottan karikázott az ut porában.

Mélyen elgondolkodott. Margit szemei gyönyögni kezdtek, nagyokat sóhajtott s szenvedélyes hangon kezdte ismét.

— Vagy talán hüségembe már a maga hite is megingott? Ezt nem vártam . . . Igazán nem vártam . . .

Laczi mintha álomból ocsudott volna fel, fel-emelte fejét, lázasan fogta meg Dalmadyné apró, hófehér kacsóit s az igazán őszinte szerelem megremegettette hangját, mikor fülébe sugta: Egyetlenem váljon el férjétől. Legyen egészen az enyém.

Margit megsemmisülve hajtotta borzos fejét a hadnagy vállára s visszafolyott zokogás között csak ennyit mondott: Ezt vártam.

Feljött az első csillag s a távolból ritmikus hallatszott az estéli harangzó . . .

Kolesönösen megindították a válopert s néhány hónap mulva már Pesten találjuk a szép Dalmadynét egy ideiglenes, de fényesen berendezett modern lakásban, mit Baan bérelt neki pere eldőltségéig és addig míg atyja — engedve a puhtasoknak — beleegyezését adja a frigyhez.

Épen kiszenvedett a merev novemberben, midőn megjött az irás, mely visszaadta Margitnak leánykori nevét. — Megszűnt Dalmadyné lenni. Laczi rögtön vonatra ült s a Baan ösi fészkebe, Kőpecre sietett, ideges öreg apja „nem bánom”-ját kicsikarni.

Az öreg magára hagyta makacs hagnagy fiát s bevonult a pipatóriumba, hová később bekölteték Laczi édes anyja a szelidlelkű jóságos Baanna is követte. Megkezdte az ostromot, ámbár rögtön átlátta, hogy nem fog valami sokra menni férjével. Eleinte csakugyan ügyet sem vetett a könyörgő asszonyra, de később már felelt kérdéseire, azután mindinkább puhult s másfélóra kunyorálás után kimondta az ő eredeti „nem bánom”-ját.

Laczi ezalatt idegesen járt-kelt az elsötétített szobában. Lemondási tervvel foglalkozott. Majd megállt, felhuzta a terrasra nyíló ablak függőnyét s mintha Margitja képét keresné, — révedezve nézett a holdtalan, — szürke decemberi éjbe . . . Éppen lámpáért indult a heves hadnagy, hogy lemondási kérvényt megírja, mikor belépett ősz anyja s tudatta fiával, hogy nem őrösen jött, meghozta édes apja „nem bánomját.”

Farsang első napján pedig már: Békei Margit, Baán Laczi jegyesek.

január 1. terminusnak okszerüségét, végül az önálló vármegyei kérdését fejtegette, éles támadásokat szórva természetesen lépésről-lépésre Kussuth és gróf Tisza István ellen.

Beszéde nem tette meg a várt hatást. Bár mindaz a mit elmondott, egy vezető politikushoz illő színvonalon állott — leszámítva természetesen azt a tendenciát, amelylyel minden párt a maga igazát akarja bizonyítani — nem mondotta el azt úgy, ahogy az ott lévő mintegy 1500 ember várta volna. Bár beszédének meggyőző ereje volt, hangjának színtelensége és beszédjének lendületlensége kissé csalódottan érintett minket. A kik azt vártuk, hogy Justh Gyula beszéde magával ragad és agitációja, tüzes temperamentumos fellépése eltántorítja az ellenpárt híveit — amint azt előre megjósolták — azok azt kellett leszűrjünk magunknak, hogy bár tisztelettel viseltünk azon a munkásságon, a melylyel a függetlenségi elveket fáradságot nem ismerve diadalra vinni törekszik, — jelöltjének érdekében keveset használt.

Utána dr. Nagy Györgyöt kívánta hallani a nép, s mi a kik kellő tisztelettel viseltünk mindég a más politikai meggyőződésével szemben, meg kellett győződjünk arról, hogy ezt a töle is elvárható harcmódot nem tapasztaltuk.

Gróf Tisza Istvánról mosdatlan, minden komolyságot nélkülöző, szavakkal beszélt. — Neki olyan tényeket tulajdonított, a mikről maga is tudja, hogy az nem úgy van, s az ott levő értelmes közönség megbotránkozása közben végezte be szavait. Őszintén sajnáljuk, hogy őt hallanunk kellett, s hogy ilyeneket kellett hallanunk tőle, mert ezek után hasonló szavak fogják kísérni részünkről is az ő agitációját.

Nem kívánhatja Nagy György az ellenpárttól, hogy azok, a kiket ő a legtragább ki-fejezésekkel minden komolyság nélkül ütni igyekszik; zsebre dugott kézzel nézzék az ő vagdalkozásait. Ugyanolyan fegyverrel kapja meg az őt megérdemlő kritikát, a milyennel ő mért másoknak.

Dr. Zakariás János és Csedő István beszéltek még, s a népgyűlés 5 óra körül véget ért. Este párhívei fátylós zenét rendeztek nekik. Dávid Ignác tanító üdvözölte Just Gyulát a mely alkalommal a szélesség iránti meleg szeretetet és rokonszenvét tolmácsolta az ellenzék vezér.

Az Európa vendéglőbe tiszteletére vacsora volt mintegy 150 terítéssel. Huszonegyedikén a reggeli vonattal Csikszentmártonra dr. Nagy György kerületébe utazott.

HIREK.

— **Személyi hír.** Gyalóky Sándor főispán folyó hó 25-én érkezik haza Budapestről.

— **Esküvők.** Szentgyörgyi és Gyalóky Gyalóky Sándor Csikvármegye főispánja folyó hó 21-én vezette oltárhoz öz. ifj. Török Antalné született Mörice Vilma urasszonyt Budapest. Gratulálunk.

Dr. Györgypál Domokos Csikmegyei tisztifügyésze folyó hó 19-én vezette oltárhoz Geczó Ilonkát, néhai Geczó János kedves leányát Budapestet a Bakács-téri plebánia templomban. Gratulálunk.

— **Kinevezés.** A király dr. Nagy Emil Pál csikszentmártoni járásbíró a dicsőszentmártoni járásbíróshoz saját kereháre leendő áthelyezés mellett VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Kasper Frigyes tiszti és Lakatos Gáspár csikszentdomokosi segéd-tekész kölesönösen áthelyeztettek.

— **Justh Gyula banquetje** Sokkal kisebb érdeklődés mellett folyt le Justh Gyula ünneplése mint azt a radikális párt hívei várták. A város tanácsa bár a köteles magyar udvariasságból is előzékenyen fogadta a pártvezért, a népgyűlés nem tudta a kívánt érdeklődést megteremteni. A szónokok közül csupán Zakariás és Nagy György beszédei voltak hallhatók, magát a pártvezért azonban csak a közel állók tudták megérteni.

Este 7 óra körül fátylós menet volt Justh tiszteletére, mit banket követett az Európa szállodában.

Pártpolitikai beszédeket mondottak Justh Gyula, Zakariás a banksoport budapesti organumának egyik képviselője s még többen a párt helyi tagjai közül. Az összejűlt társaság alig 11 óra körül szétszórt. **(Beküldött.)**

— **Halálozás.** Sepsiszentiványi Henter Gézané sz. Hilibi Gál Anna Szőkefalvany folyó hó 14-én elhalt. Elhunytban Henter Géza törvényeszei jegyző édes anyját gyászolja.

— **Kinevezés.** A királyi kincstár kegyurasága alatt álló parajdi plebánia pályázata után Szigethy Gyula plebánosunk kinevezetvén — csikszeredai plebánosnak dr. Szekeres József kolozsvár szentpéteri plebános nevezetett ki.

— **Bem nyomdája.** Kézdivásárhely városnak a 48-as nagy időkből, újabb, de nem kevésbé fontos erekléje került elő, mint a Gábor Áron ágyuja. Ez az ereklé Bem tábornok nyomdája, melylyel hadi tudósításait es kiáltványait nyomatta. A nyomdát a református templom egyik bástyájában találták meg, a hol régebben Kézdivásárhely levéltára is volt. A nyomdát részben Debrecen, részben Kolozsvár város adományozta volt Bemnek — Ugy értesültünk, hogy a város a nyomdát összeálltattja és a tanácsháznál a Gábor Áron ágyuja mellé fogja elhelyeztetni, mint a 48-as dicső időknél egyik szótáros hirdetőjét.

— **A gyergyói róm. kath. tanítóegyesület** 1910. április 28-án délelőtt 9 órától kezdődőleg a csomafalvi központi elemi népiskolánál rendez gyűlést tart. Targysorozat: 1. 9 óra körül szentmise hallgatás. 2. Gyakorlati tanítást tartanak: Teigel Miksa, Kocsag Károly. 3. Elnöki megnyitó. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. Elnöki jelentések. 6. A gyakorlati tanításokra vonatkozó észrevételek megtétele; módszer és neveléstani vitakérdések. 7. Az iskolai kirándulások hasznáról értekeznek: idb. Józsa Sándor dírtói r. tanító. 8. Önkepzőköri jelentések. 9. Indítványok.

— **Részeg ember balesete.** Vajda György komandói lakos e hó 5-én a gyártelep végénél levő hidról beletántorgott részegfővel a „Bazka” patakába és a köveken oldal csontjait összetörte. A gyárba siető munkások figyelmessé lettek a nyoszörgésére, kivitték a mélységből és az első orvosi segély után a kézdivásárhelyi kórházba szállították. Sérülései elég súlyosak, de nem életveszélyesek.

— **Jótekonycélú gyermekelőadás.** A helybeli polgári leányiskola igazgatósága f. évi május 1-én nagyszabású gyermekelőadást rendez, melyre a meghívók most küldetnek szét. A meghívó a következő: Jótekonycélú gyermekelőadás a Vigadó nagy termében 1910. május 1-én (vasárnap) részben a „Gyermek Liga” részben az iskola-tanulmányi kirándulási alap” javára, melyre a tanügybarátokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság. Kezdet: d. u. 6 óra körül. Helyárak: Páholy 10 kor. Oldal- és támlásszék I. II. sor 2 kor. II-IV. sor 1 kor., 40 fill. A többi sor 1 kor. Állóhely 60 fill. Tanuló-jegy 40 fill. Karzati-jegy 40 fill. Felülfizetéseket halás hőszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz az igazgatóság. Műsor: Csokonai-Lavotta: A reményhez. König-Abt. Daira fel! Előadja az iskola ének kaza. 2. Rudnyánszky Gyula: A tündérek. Szavalja: Nagy Erzsé. 3. Behr F. Gnomenzug. Zongorán előadja Nagy Margit.

4. Balla Ignác Színészjelölt. Monolog. Előadja Fejér Ella. 5. Kuplák. Előadja Filep Jucika. 6. Vári-Gaal. Akácvirágok. Melodráma. Előadja: Szacsavay Nelli. Zongorán kísérő B. Braun Angela. 7. Farkas-Kurucz. 3. Magyar dal. Enekl. Veress Paula. 8. Inczédi László: A nővér. Szavalja László Piroksa. 9. Kuplák. Előadja Kállay Hanna és Ágota. 10. Váradly-Erney. A tavasz érkezése. Daljáték zongora kísérettel. Tavasz tüdöre: Veress Paula. Fecskék: Csizsér Margit, Löwinger Klára, Mihály Lujza, Veress Ilonka, Zakariás Mici. Hóvirágok: Aczél Sárika, Fejér Katinka, Kádár Emmuska. Iboylák: Farkas Ilonka, Veress Irén, Vitályos Erzsike. Nefejelek: Becze Annuska, Boltresz Margit, Ósz Anna, Tauber Mariska. Liliomok: Fejér Ella, Fejér Dóra, Kovács Rózsika, Löwinger Mici. Pipacsok: Nagy Margit, Szacsavay Nelli, Szvoboda Gizi. Kökörsínyek: Farkas Jolán, Hajnó Ilona, László Aranka. Rózsák: Filep Jucika, Imecs Ilus. Merza Jolánka. Zöld levelek: Az iskola énekkara. A nagysikerűnek ígérkező gyermekelőadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

A polgári leányiskola igazgatósága már több ízben bebizonyította, hogy növendékeit a legnagyobb szakértelemmel és gondossággal vezeti. Jótekonycélú ünnepélyeivel mindig a legnagyobb elismerést vívta ki. Értesülésünk szerint az előadást tánc fogja követni, melyet az igazgatóság a közönség számára tart fenn,

— **Felvétel a dévai tanítóképző intézetbe.** A dévai (Hunyad megye) all. tanítóképző-intézet I. osztályába az 1910—11. iskolai évre 11 teljesen ingyenes, 10 féldíjas, 6 teljes fizetéses és 3 ösztöndíjas növendéket fognak felvenni. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

— **Dinamit a vasuti sineken.** Mint bennünket értesítenek, pár nappal ezelőtt a várhegyi vasuti sinekre ismeretlen egyén dinamitot helyezett el. Szereacsére a vonat érkezése előtt 2 perccel a dinamit felrobbant s így a vasut utasai nagy katasztrófától menekültek meg. A csendőrség a tettest nyomozza.

— **A szegedi vívóverseny.** A szegedi vívóverseny három napra tervezett mérkőzési f. hó 15-én vették kezdetüket. A versenyekre több mint 130 bajnok jelentkezett. Első nap az I. csoport győztese Szeged I. csapata lett, amelyben Papp Árpád 6 és Papp István 7 győzelemmel szerepelt. E szép eredmény minket is érdekel, mivel a győztes csapat fenti két szereplője megyénk szülötte, Papp András csiksomlyói főgimn. tanár fia. A verseny további eredményeit is közölni fogjuk.

— **A csikszeredai Dalárda megalakulása.** Hirt adunk már arról, hogy a régebben olyan nagysikerrel működött csikszeredai dalárda új életre kelt egy pár lelkes embernek kezdeményezésére. F. hó 18-án a városházán népes alakuló közgyűlés volt, melyen a csikszeredai dalárok módosított alapszabályokkal újra megalakult. Tisztkarikát a következőleg választotta meg Elnök dr. Újfaluzy Jenő, társelnökök dr. Imecs János és dr. Dóczy Kálmán, alelnök Nagy Gyula, karnagy Orbán Mihály, pénztárnok Szabó Lajos, ellenőr—gazda Helvig G. János, ügyész dr. Dóczy Kálmán. A megalakult dalárdának eddig 50 tagja van. A módosított alapszabályok jóváhagyás végett, felterjesztették a belügyminiszterhez. A dalárda megalakulását örömmel üdvözljük, mert Csikszereda város közönsége régen érzett szükségét elégti ki. Különös elismerés illeti dr. Újfaluzy Jenőt és Orbán Mihályt, kiknek fáradozása létrehozta a dalárdát. Orbán Mihály mint a dalárda karnagya, kiváló szakképzettségével nagy szolgálatot teljesít városunk társadalmának. Főérdem az övé, hogy a dalárda létrejött. Azt azonban elvárjuk, hogy a megalakulás nem mulandó, hanem esetrel—esetre élvezni fogjuk nemes fáradozásuk eredményét.

— **Reform a jogszigorlók szüleinek érdekében.** A jogszigorlók szüleinek érdekében azt az üdvös rendszert hozta be a Kolozsvárt számos éve sikeresen működő jogi szeminárium (Malom-utca 14.) hogy állandóan szemmel kíséri a Kolozsvárt készülő vidéki jogszigorlókat — és azon szülőket, akik a szeminárium vezetését e végből levélel felkérlik, hetenkint — feltétlenül megbízhatóan, díjmentesen informálja a fiuk készülésétől (azok tudta nélkül is), így ők meggyőződhetnek arról, vajon szigorló fiuk tanulással töltik-e az időt Kolozsvárt. Egy másik célszerű újítása a jogi szemináriumnak az, hogy azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciáját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készít, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukba, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a magyarázat nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézetben kívül készültek is díjmentesen részt vehetnek. — Ezen tevékenységéről és a szeminárium céljáról felvilágosítást nyújtó nyomtatott könyvet „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen küld a szülőknél Jogi szeminárium vezetésére. (Dr. Dobó, Kolozsvárt, Malom-utca 14. sz.)

— **Csiksomlyói összejevetel.** A csiksomlyói róm. kath. főgimn. ifjúságának Sáriós Boldogasszonyról nevezett Mária Társulata a gimnáziumnak Csikszeredába való áthelyezése folytán a jelen évben megváltik bölcsőjétől, Csiksomlyótól. Ezen alkalomból a Mária-Társulat jelenlegi és volt tagjai f. év május hó 15-én, pünkösd vasárnapján nagy bucsu ünne-

pelyt rendeznek, melynek vázlatos programja ez: D. e. 8 órakor sz. mise, mely alatt a jelenlegi és megjelent volt tagok közösen sz. áldozáshoz járulnak. D. u. ünnepélyes bevonulás a Kegyeplombá; tagfelvétel; a régi tagok megújítják a felvételkor tett Mária ígéretet; Körmenet; az internátus nagytermében díszelőadás, melyen színe kerül Erdősi Károly „Rákócziért” című színműve. A Mária Társulat kéri mindazokat, akik valaha a Mária Társulatnak tagjai voltak, hogy ezen közös ünnepélyen minél többen vegyenek részt, hogy ezáltal az ünnepély minél impozánsabb legyen. Akik az ünnepélyen részt akarnak venni legkésőbb április hó 30-ig értesítsék ezen szándékukról a társulat jelenlegi vezetőjét, Res János főgimn. vallastanárt, hogy a rendezőség azután a végleges és részletes programot megállapítva, azt a jelentkező tagoknak megküldhesse.

Nem kell senkinek Budapestről butort hozatnia
mert

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁRO-SOKNÁL MAROSVÁSÁRHELYEN

teljes tömörfa hálószoba berendezés

mely áll: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdó márvánnyal és tükörrel összesen csak

360 KORONA.

Ugyanez 3 részű toilettel 400 kor.

Óriási fuvarmegtakarítás,
mert teljes lakberendezéseket Erdély bármely állomására külön megegyezés alapján **bérmertve** szállítunk. Vidéken meghívásra személyesen mutatjuk be gazdag minta gyűjteményünket és kiváságra részletes költségvetéssel s rajzokkal szolgálunk.

Szám 759—910 ki.

Hirdetmény.

Felhívunk mindazok a csikszeredai háztulajdonosok, kik egy vagy több szobából álló lakásokat szoktak bérbeadni, hogy **1910. évi április hó 28-án** (csütörtökön) **delelőtt 9 órakor** a vármegyeház kisebb tanácskozási termében a katonai lakbérrek megállapítása tárgyában tartandó vegyes bizottsági tárgyaláson megjelenni szíveskedjenek.

Csikszereda, 1010. április hó 21-én.

A városi tanács.

MOTOROK! GÖZGÉPEK!

GAZDÁK!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kerjenek árjegyzéket európaszerte hirneves

Magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!



Benzinmotoros kötorő, faapritógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

KELLNER és SCHANZER
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. szám.

SÜRGÖNYCÍM:
»VILÁGOSSÁG«, BUDAPEST.

Eladó 2—3
5 darab jól kihizlalt sertés
párja átlag 320—350 klg.
Cím: Csikszereda, Szentlélek-utca 12. szám.

Sz. 205—1910. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 17. számú végzése következtében dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Központi takarékpénztár részv. társ. javára 210 korona s járulékaik erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2040 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. ifj. Kánya József csikdelni lakónál kancák, ökrök, juhok stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán, fenti tőkekövetelés és bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán, Csikdelni leendő megtartására **1910. évi május hó 2-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1910. évi április hó 9-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közöletnek s felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

3953—1910. sz.

HIRDETMÉNY.

A CSIKSZEREDAI KERÜLETI MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR
1910. ÉVI MÁJUS HÓ 8-ÁN DÉLELŐTT 10 ÓRAKOR

határozatképtelenség esetén pedig külön meghívó kibocsátása és megjelentek számára való tekintet nélkül 1910. évi május hó 16-án delelőtt 10 órakor tartja lenti tárgysorozattal

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

CSIKSZEREDÁBAN, A VÁROSHÁZA NAGYTERMÉBEN, MELYRE A MEGVÁLASZTOTT KÖZGYŰLÉSI KIKÜLDÖTTÉK TISZTELETTAL MEGHIVATNAK.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, a közgyűlés szabályszerű egybehívásának igazolása, a jegyzőkönyv vezetőjének és hitelesítőinek kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek előterjesztése, az 1909. évi betegsegélyezés és balesetbiztosítás zárszámadásainak megvizsgálása és határozathozatal az összeg hová fordítása s a felmentvény megadása iránt.
3. A felszámolt „Csikszeredai kerületi betegsegélyező pénztár” vagyonának hová fordítása tárgyában határozathozatal.
4. Az 1910. és 1911. évi költségelőirányzatok megállapítása.
5. Határozathozatal abban a kérdésben, hogy a pénztár, a tagok gyógykezelését orvosoknak fixfizetés mellett való alkalmazásával, kijelölésével, vagy szabad orvos választás rendszere mellett akarja ellátni.
6. 8 munkaadó és 8 biztosított igazgatósági rendes tagnak és ugyanannyi póttagnak, 3 munkaadó és 3 biztosított felügyelő bizottsági tagnak és ugyanannyi póttagnak, 15 munkaadó és 15 biztosított választott bírósági ülnöknek, 10 munkaadó és 10 biztosított választott bírósági helyettes ülnöknek és végül az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár 2 munkaadó és 2 biztosított kiküldöttjének s 6-6 póttagjának titkos szavazás útján való megválasztása.
7. Az alapszabályok 22. §-a értelmében kellő időben beérkezett és napirendre szabályszerűen kitézött indítványok tárgyalása.

Merza Rezső s. k.,
igazgatósági elnök.

Józsa Géza s. k.,
ügyvezető igazgató.

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20-ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett. Elfogadunk betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölcsönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett. Leszámítolunk váltókat előnyös kamatfizetés mellett. Lombard kölcsönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapirokra, előnyös kamat mellett. Értékpapirokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk. Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük. Idegen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

